

EEN BEVESTIGING VAN HET VOORKOMEN VAN *HIATAVOLVA BRUNNEITERMA* IN DE RODE ZEE (OVULIDAE)

H.K. Mienis

A confirmation of the presence of *Hiatavolva brunneiterma* in the Red Sea (Ovulidae)

The confused nomenclatorial history of *Hiatavolva brunneiterma* (Cate, 1969) and records of this species in the literature and on websites have been enumerated. Although it has been recorded so far from about 10 localities, these are scattered over a wide range throughout the Indo-Pacific: from the Red Sea and Mozambique in the West to the Fiji Islands in the East. Its presence in the Red Sea has been documented by two records of material collected alive in the Gulf of Aqaba.

In de soortenlijst van Rode Zee mollusken (Dekker & Orlin, 2000) wordt *Hiatovula brunneiterma* Cate, 1968 (sic!) aangevoerd met een sterretje (*) achter de naam, hetgeen betekent dat aanvullende informatie nodig is om zeker te zijn dat deze soort inderdaad in de Rode Zee wordt aangetroffen. Dit is echter niet het enige probleem rondom deze soort. Alles wat fout kon gaan met het opnemen van deze Snuitkauri in de Rode Zee-lijst, is ook werkelijk verkeerd gegaan: de naam van het geslacht: *Hiatovula* i.p.v. *Hiatavolva*; de naam van de soort: *brunneiterma* i.p.v. *brunneiterma* en de datum waarin de soortnaam beschreven werd: 1968 i.p.v. 1969, hetgeen resulteert in de volgende correcte naam: *Hiatavolva brunneiterma* (Cate, 1969) (Fam. Ovulidae). Een merkwaardige situatie, want voor de rest is deze lijst zo goed als foutloos en een heel handig instrument om snel na te slaan of een bepaalde soort bekend is uit de Rode Zee.

Wat betreft het voorkomen van deze Snuitkauri in de Rode Zee kan de onzekerheid (het sterretje) nu weggenomen worden. Eerst echter iets over de betrekkelijk jonge historie van deze soort.

Cate (1969: 366, plt. 56, fig. 1) beschreef de soort als *Volva (Phenacovolva) brunneiterma*. Hij had tot zijn beschikking slechts één exemplaar dat afkomstig was van het eiland Siasi in de Filipijnen. Drie jaar later rapporteerde Cernohorsky (1972: 91, plt. 23, fig. 5) dezelfde soort van Suva in Fiji. In zijn revisie van de Ovulidae plaatste Cate (1973a: 87) *brunneiterma* in het nieuwe geslacht *Hiata* Cate, 1973 en vermeldde de soort ook van Bantayan en Cebu in de Filipijnen en van Guadalcal in de Solomons Eilanden. Hij had echter over het hoofd gezien dat de naam *Hiata* reeds bestond onder de bivalven: *Hiata* Zetek & McLean, 1936 (Fam. Pholididae); daarom introduceerde hij nog in hetzelfde jaar de vervangende naam *Hiatavolva* (Cate, 1973b). Ook komt deze Snuitkauri langs de oostkust van Australië voor (Wilson, 1993: 201, plt. 24, fig. 7a-b).

In de laatste jaren kan men echter ook op het internet veel informatie betreffende een bepaalde soort vinden. De volgende betrouwbare lokaties, gebaseerd op goede, gekleurde afbeeldingen van de desbetreffende soort, kunnen daarom aan de lijst van vindplaatsen toegevoegd worden: Milne Baai, Papua-Nieuw-Guinea; Mozambique en Rode Zee (door de lengte van de verwijzingen

naar de websites worden die na de literatuur gegeven).

Een revisie van materiaal aanwezig in de Nationale Mollusken Collectie van de Universiteit van Tel Aviv (TAU) bracht de volgende twee monsters met betrouwbare vindplaats gegevens aan het licht: ISRAEL, Golf van Aqaba, Elat, op *Plexaura*, 20 m diep, leg. L. Fishelson, 8 maart 1972 (TAU 8810/1) en EGYPTE, Golf van Aqaba, 10 km ten zuiden van Dahab, in onderzeese grot, leg. L. Fishelson, 24 juli 1972 (TAU 42424/3).

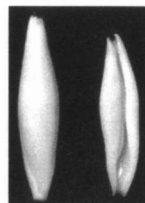
Uit al deze gegevens blijkt dus dat *Hiatavolva brunneiterma* van zo'n tiental specifieke lokaties bekend is en dat zij waarschijnlijk een zeer grote verspreiding heeft in de Indische en Grote of Stille Oceaan (Indo-Pacific): op zijn minst van de Rode Zee en Mozambique in het westen tot de Fiji Eilanden in het oosten. Door de twee goed gedocumenteerde vindplaatsen in de Golf van Aqaba kan deze soort met zekerheid geplaatst worden op de lijst van mollusken, die in de Rode Zee voorkomen.

Geraadpleegde literatuur:

- CATE, C.N., 1969. Two new species of the genus *Volva* Röding, 1798 (Ovulidae Fleming, 1828). — *The Veliger*, 11 (4): 364-366, plt. 56.
- CATE, C.N., 1973a. A systematic revision of the recent Cypraeid family Ovulidae (Mollusca: Gastropoda). — *The Veliger*, 15 (supplement): 116 + 1 pp.
- CATE, C.N., 1973b. The Ovulidae: replacement names for four Ovulid homonyms. — *The Veliger*, 16 (2): 238-239.
- CERNOHORSKY, W.O., 1972. Marine shells of the Pacific, II: 411 pp. Pacific Publications, Sydney.
- DEKKER, H. & ORLIN, Z., 2000. Check-list of Red Sea Mollusca. — *Spirula*, 47 (supplement): 46 pp.
- WILSON, B., 1993. Australian Marine Shell. Prosobranch Gastropods, Part One: 408 pp. Odyssey Publishing, Kallaroo.

Geraadpleegde websites

- www.bigai.ne.jp/pic_book/data29/r002887.htm
- [www.femorale.com.br/shellphotos/detail.asp?species=Hiatavolva+brunneiterma+\(Cate%2C+1969\)](http://www.femorale.com.br/shellphotos/detail.asp?species=Hiatavolva+brunneiterma+(Cate%2C+1969))
- www.tabula-international.com/UW/UH/MB/Ovulid2.htm

Hiatavolva brunneiterma (Cate, 1969), Keppel Bay, Queensland, Australia. (Wilson, 1993: pl. 24, figs. 7a-b)

Adres van de schrijver:
See page 53